

سپاهانی: ایوبی، مهدی، ۱۳۳۸	عنوان و نام پدیدآور: مکاشفه و پدرانه/مهدی ایوبی، آرش عباسی.
مشخصات نشر: تهران: نمایش (انجمن نمایش)، ۱۳۸۷.	مشخصات ظاهری: ۹۶ ص؛ ۲۱×۱۴ س.م.
فروست: انتشارات نمایش؛ ۲۸۹	شابک: ۱۲۰۰۰
شابک: ۹۷۸-۹۶۴-۲۷۴۷-۵۱-۱	وضعیت فهرستنوبی: فیبا
مندرجات: ص. [۹۱]-۵۷ مکاشفه / مهدی ایوبی، ص. [۵۹]-۹۶ پدرانه / آرش عباسی.	عنوان دیگر: مکاشفه
عنوان دیگر: پدرانه	موضوع: نمایشنامه‌فارسی - قرن ۱۴ - مجموعه‌ها.
شناسه افزوده: عباسی، آرش، ۱۳۵۶	شناسه افزوده: انتشارات نمایش
ردیبدنی کنگره: PIR۴۲۲۴/الف/۹۳م۷ ۱۳۸۷ ۸۸۲/۶۲۰۸	ردیبدنی دیوبی: ۱۳۳۵۲۹۱
ردیبدنی دیوبی: ۱۳۳۵۲۹۱	شماره کتابشناسی ملی:

انتشارات نمایش (وابسته به مؤسسه انجمن نمایش)

مکاشفه و پدرانه (۲۸۹)

نویسنده: مهدی ایوبی و آرش عباسی

ناشر: انتشارات نمایش

هزارگان و صفحه‌آراء: شیما تمیل

نمونه‌خوان: شیرین رضاییان

طراح جلد: انسو شیروان میدزادی

تعداد: ۲۰۰۰

نوبت چاپ: اول ۱۳۸۷

قیمت: ۱۱۰۰ تومان

شابک: ۹۷۸-۹۶۴-۲۷۴۷-۵۱-۱

مکاشفہ

مهدی ایوبی

شخصیت‌های بازی:

مستوره

بی‌بی

آرمان

پسندیده

مامون

فضل

اتاق نشیمن خانه‌ای قدیمی که بازسازی شده است و وسایل اندک آن نو و امروزی هستند. روی اثاثیه پارچه سفید کشیده‌اند. صدایایی از بیرون می‌آید که مشخص است درمانگاهی همان نزدیکی است. از پنجره درخت بادامی دیده می‌شود پرشاخ و برگ. کسی کلید برق را می‌زند. روشنایی. مستوره زنی سی ساله با حسرت اتاق را نگاه می‌کند. کنار پنجره می‌ایستد و به درخت بادام نگاه می‌کند. مردی وارد می‌شود. او آرمان است. سی و پنج ساله. مستوره پارچه‌ها را از روی مبل‌ها بر می‌دارد.

مستوره: به چی نیگا می‌کنی؟

آرمان: اینا باید چند صد سالی داشته باشن.

مستوره: عتیقه‌ان.

آرمان: تعجبم که موریانه‌ها تا حالا...

مستوره: هیچ وقت هیچ جونوری اینجا نبوده. [مکث] خب نظرت چیه؟

آرمان:	انگار وارد دنیای دیگه‌ای شدم.
مستوره:	اما تو زنده‌ای.
آرمان:	بهتره بگم دنیای قدیم.
مستوره:	کهنه؟
آرمان:	اصیل! یه جور هویت. یه رایحه دل چسب که تو فضا شناوره.
مستوره:	بدجنس! در و پنجره‌ها مدت زیادی بسته بودن.
آرمان:	پس پیش به سوی هوای تازه.
	[پنجره‌ها را باز می‌کند.]
مستوره:	تو چی داشتی که من به خاطرش پدرم رو ترک کنم؟
آرمان:	جداییت! وقار! ابهت! و از همه مهم‌تر روابط عمومی قوی.
مستوره:	یعنی پررویی و سماجت.
آرمان:	انگار فضای اینجا تو روگرفته؟
مستوره:	همیشه دلم می‌خواست یه بار دیگه برگردم.
آرمان:	مهم اینه که پدرت این خونه و وسایلش رو برات گذاشت.
مستوره:	برامون!
آرمان:	متشرکم عزیزم. خودمونیم‌ها، پدرجانت دوراندیش بوده. همه چیز عتیقه شده.
مستوره:	یادمده گفتی فناتیک!
آرمان:	من رو ببخش! دارم سرگیجه می‌گیرم. یه لور کوچولو این جاس.
مستوره:	داری اغراق می‌کنی، چیز زیادی که نیس.

- آرمان: [وسیله‌ای را برمی‌دارد] یه چیز قیمتی وزیبا مثل این... درست مثل روزی که تو رو دیدم.
- مستوره: خیلی خوشحال به نظر می‌رسی.
- آرمان: دلم می‌خواود بزنم من خوشبختم. خوشبخت‌ترین مرد دنیا.
- مستوره: کسی باور نمی‌کنه.
- آرمان: چرا؟
- مستوره: همه می‌گن «مگه همچین چیزی ممکنه؟»
- آرمان: [هردو خنده‌شان می‌گیرد. بعد سکوت می‌شود.]
- مستوره: آرمان! حالا می‌تونیم در مورد...
- آرمان: چرا می‌خوای آرامش خودمون رو به هم بزنیم؟
- مستوره: قول داده بودی.
- آرمان: به قول مردای امروز اعتنا نکن.
- مستوره: تو همین الان گفتی خوشبخت‌ترین مرد روی زمینی.
- آرمان: نگفتم به قول مردای...
- مستوره: بگو شوخی می‌کنی.
- آرمان: [مسخره می‌کند] به نیاکانم که درغارها زندگی خوش و خرمی داشتن...
- مستوره: بس کن لودگی رو.
- آرمان: من هنوز تو این فکرم که چرا پدرت با من مخالفت کرد؟
- مستوره: بہت که گفت!
- آرمان: به نظر تو من آدم بی‌اعتقادیم؟

- مستوره: اون مرد حوزه و حجره بود.
آرمان: اما خیلی «آپ تو دیت» بود.
- مستوره: فرزند زمان خویشتن باش!
آرمان: با این خونه چه کنیم؟
مستوره: یعنی چی؟
آرمان: این وسایل؛ این سر و صدای آدماء...
- مستوره: اون جا در مونگاهی یه که پدر بنash رو گذاشت.
آرمان: می‌تونه جور دیگه‌ای باشه.
مستوره: نمی‌فهمم.
آرمان: عزیزم! تو ادبیات رو بخون و بذار من هم مهندسیم رو بکنم.
- مستوره: معمارجان! داری همه چی رو قاطی می‌کنی.
آرمان: خشت‌های این عمارت با آدم حرف می‌زنن.
مستوره: چی می‌گن؟
آرمان: کمک! کمک! ما نباید این جا بمونیم تا از بین بریم.
مستوره: من نمی‌شنوم.
آرمان: همین. شما می‌تونی از این خشت‌ها صدای گذشته، صدای تاریخ، حتی صدای آدمهایی که قبل از ما این جا زندگی می‌کردن رو بشنوی.
- و جنابعالی؟
آرمان: شاید هم صدای حافظ و رودکی و مولانا رو.
مستوره: و تو؟

- آرمان: ما پیر و شکسته و فرتوت شدیم.
مستوره: خاطره‌های آدمها پیر و فرتوت نمی‌شن.
- آرمان: احساس ناب ادبی، انسانی.
مستوره: چی می‌خوای بگی؟
- آرمان: هم گرسنه‌ام، هم خسته. تازه باید چمدون‌ها رو هم بیاریم.
مستوره: تا من صبحونه درست می‌کنم تو دوش بگیر.
[بی‌بی با نان سنگک میان درپیدا می‌شود.]
- بی‌بی: خوش اومدین. من صبحونه رو آماده می‌کنم.
[مستوره شوکه شده. زل زده به بی‌بی. آرمان مرد نگاه می‌کند.]
- بی‌بی می‌آید و مستوره را در آغوش می‌گیرد.]
- بی‌بی: مستوره جان! بی‌بی رو نمی‌شناسی؟
مستوره: ولی شما...
بی‌بی: خسته‌ای از راهی که او مدی. آبگرمکن رو شنه.
- مستوره: او مدی تا مثل گذشته خطأ نکنم؟
آرمان: تو با کی حرف می‌زنی؟
- [صدای زنگ تلفن. تاریکی. نور برمستوره که کتاب می‌خواند.
بازگشت به گذشته.]
- بی‌بی! بی‌بی!
[الحظه‌ای بعد بی‌بی وارد می‌شود.]
- مستوره: خیال کردم خونه نیستی که گوشی رو برنمی‌داری.
بی‌بی: هر وقت برمی‌دارم قطع می‌کنه.
- مستوره: تا حالا مزاحم نداشتیم.

- بی‌بی: نه گمونم مزاحم باشه. نه فوت می‌کنه، نه صدا حیون
درمی‌یاره، نه هم قربون صدقه آدم می‌ره.
- مستوره: [قه قه می‌خندد]. مگه... مگه تا حالا...
- بی‌بی: بلاسبت خر، کره خرن. تو گوشاشون انگاری موم چپوندن.
- مستوره: موم؟
- بی‌بی: صدای من پیرزن رو توجه ندارن.
- مستوره: از کجا بدونن؟
- بی‌بی: تو هم مستوره جان؟
- مستوره: آخه از پشت تلفن که...
- بی‌بی: لقوه کلام، لرزش دست، خس خس سینه.
- مستوره: خب، همه می‌تونه الکی باشه.
- بی‌بی: که چی؟
- مستوره: شاید عاشق‌های دل خسته برگشتن.
- بی‌بی: از قبرستون؟
- مستوره: خدا رو چه دیدی؛ شاید الان وقتیشه که...
- بی‌بی: کم لیچار بیاف.
- مستوره: به خدا هنوز هم ماهی.
- بی‌بی: خوب منترم کردی و بهم می‌خندی.
- بی‌بی! امروز چه قدر تلخ و عبوسی!
- بی‌بی: دیشب صدای تو و پدرت روشنیدم. نمی‌خواستم گوش وايسم...
- مستوره: با اون داد و فریاد همسایه‌ها هم شنیدن.

- بی‌بی: چند وقته که عوض شدی.
 [نور به حالت قبلی. مستوره بہت زده مانده است.]
- بی‌بی: هنوز دوست داری تخم مرغت سفت سفت باشه؟
 [بی‌بی منتظر جواب نمی‌ماند و می‌رود.]
- آرمان: خطا کدومه؟ چی داری می‌گی؟
 بی‌بی:!
- آرمان: خودش گفت کیه. ولی این جا چی کارمی کنه؟
 مادرم که مرد من یک سالم بود. اون به من و پسرش که دوماه
- از من بزرگتر بود شیرمی داد.
 آرمان: زیادی خسته به نظر می‌ای.
- مستوره: اون تو سنی یه که من رفتم دانشگاه.
- آرمان: چی می‌گی؟
 مستوره: الان چیزی از من نپرس.
- آرمان: ولی آخه...
 من می‌خوام کمی بخوابم.
- آرمان: حالت خوبه؟
 مستوره: آره. برو دوش بگیر.
- آرمان: کاش به بی‌بی می‌گفتم من تخم مرغ عسلی دوست دارم.

[تاریکی. زیرزمین. اشیای قدیمی. چند آینه قدی غبارگرفته.
مستوره ایستاده است. صدای نیست جز صدای شب و گاه
آژیرآمبولانس و توقفش.]

مستوره: هیچی دست نخورد. همه چی مثل زمان گذشته باقی مونده.
چه قدر پشت خمره‌های سرکه و ترشی قایم می‌شدم و فقط
بی‌بی می‌تونست من رو پیدا کنه.

[بی‌بی انگار از میان آینه‌ای بیرون می‌آید.]
بی‌بی: خیلی وقتاً از پنجه حیاط نگات می‌کردم که واپساده بودی جلو
آینه و با خودت حرف می‌زدی.

مستوره: شعر می‌خوندم. اونا رو حفظ می‌کردم.
ای همه هستی زتو پیدا شده
خاک ضعیف از تو توانا شده
زیرنشین عملت کائنات
ما به تو قائم چو تو قائم به ذات
هستی تو صورت و پیوند نی
تو به کس و کس به تو مانند نی
آن چه... آن چه...

بی‌بی: آن چه تغیر نپذیرد تویی
وان که نمرد ست و نمیرد تویی
ما همه فانی و بقا بس تو را
ملک تعالی و تقدس تو را
تو چه جوری من رو پیدا می‌کردی؟

بی بی: وقتی نوزادی تو بغل مادر باشه، بوی اون تا ابد همراهش.

مستوره: اما تو بی بی ...

بی بی: اون یکی هم یادته؟ پدرخدا بیامزرت اون قدر خوند تا حفظ شدی.

مستوره: بشنو از نی چون حکایت می کند

از جدایی‌ها شکایت می کند

کزینستان تا مرا ببریده‌اند

از نفیرم مرد و زن نالیده‌اند

سینه خواهم شرخه شرخه از فراق

تا بگویم شرح درد اشتیاق

هرکسی کو دورماند از اصل خویش

باز جوید روزگار وصل خویش

بی بی: بی بی تو اوامدی من رو بغل کردی.

بی بی: می خواستم یه بار دیگه بوی تننت رو...

مستوره: نه بی بی، نه. تو دیگه نیستی.

بی بی: تعبیر نیستی با من و تو نیست.

مستوره: ما همه فانی و بقا بس تو را

ملک تعالی و تقدس تو را

بی بی: تو که از من نمی ترسی؟

مستوره: نه. اما دارم گیج می شم.

بی بی: تو به این جا دعوت شدی که کاری بکنی.

- مستوره:** کی خواسته؟
بی بی: پدرت. همه اونایی که قبل از تو و ما تو این عمارت بودن.
- مستوره:** چه کاری؟
بی بی: به وقتیش.
- مستوره:** من اصلاً برا چی او مدم تو زیرزمین؟
بی بی: دل که یه جا بمونه خو می کنه و برمی گردد.
- مستوره:** آرمان!
بی بی: داره دوش می گیره.
- مستوره:** اونم تو رو دید.
بی بی: نه اون جوری که تو می بینی.
- مستوره:** داری مثل بچگی هام گیجم می کنی.
بی بی: اون فقط یه زن رو می بینه که می تونه خدمت کار این عمارت باشه.
- مستوره:** چرا به من نمی گی قراره چه اتفاقی بیفته؟
بی بی: هنوز هم عجولی.
- مستوره:** اگه تو نیستی، یعنی می گم، منظورم اینه که منم نیستم؟
بی بی: دستات رو بده به من... چه قدر بیخ کردی؟... اون گلیم رو بنداز رو دوشت... بگیر!
- مستوره:** این چیه؟
بی بی: یه کتاب.
- مستوره:** کاغذش چطور نپوسیده؟

بی بی:	باید بخونیش!
مستوره:	هر قسمتش انگار مال به دوره اس.
بی بی:	وقتی بخونیش می فهمی.
 [تاریکی. نور. اتاق نشیمن.]	
آرمان:	چرا چیزی نمی خوری؟
مستوره:	دلم آشوب می شه.
آرمان:	خبری یه؟
مستوره:	یادته کی به ما گفت بیایم به این خونه؟
آرمان:	یه پیک موتوری کلید رو آورد.
مستوره:	تو کلید رو گرفتی.
آرمان:	نمی خواست به من بدہ.
مستوره:	گفت کی اون رو فرستاده؟
آرمان:	دستی تحویل اونا داده بودن.
مستوره:	کی؟
آرمان:	موتوری چه می دونست کی؟
مستوره:	گفتی کسی از طرف آقاجون!
آرمان:	خواستم بیشتر گیر ندی.
مستوره:	پس از طرف کی؟
آرمان:	تو که می دونی من تخم مرغ عسلی دوست دارم.
مستوره:	آرمان! این موضوع خیلی مهمه.

- آرمان:** خب تو تنها وارث آقاچون هستی.
مستوره: تو می‌دونی ما، یعنی من و آقاچون سال‌ها بود با هم حرف نمی‌زدیم. رابطه نداشتیم.
- آرمان:** اون با من مخالف بود.
مستوره: ولی من هنوزبا تو زندگی می‌کنم.
- آرمان:** نمی‌فهمم چی می‌گی. من فقط ده دقیقه رفتم دوش گرفتم. تو چت شده؟
مستوره: اگه مخالف با تو بود نباید کلید رو می‌داد به ما.
آرمان: به هر حال تو سهم داشتی.
- آقاچون:** آقاچون چند ساله که فوت کرده. [مکث] کلید پیش کسی بوده که آقاچون بهش اعتماد داشته.
- آرمان:** خب؟
مستوره: اون حتماً چیزای بیشتری می‌دونه.
آرمان: گفتیم که، اون رو از خودم درآوردم.
مستوره: نه. ما به این جا دعوت شدیم.
- آرمان:** کسی قراره مهمونی بگیره؟ [مکث] تو حالت خوب نیست.
مستوره: دلم آشوب می‌شه.
آرمان: باید یه چیزی بخوری.
مستوره: تو بی‌بی رو دیدی؟
آرمان: همون که نون گرفته بود.
مستوره: پس دیدی؟

- آرمان: کورکه نیستم.
مستوره: ولی چرا اون؟
- آرمان: مگه خدمتکار این جا نیست؟
مستوره: چرا این رو گفتی؟
- آرمان: تو داری من رو می‌ترسونی.
مستوره: وقتی با هم عروسی کردیم، وقتی به اصرار من او مدیم که پدر
رو ببینیم، که مریض بود، بی‌بی نبود. یک سال پیش مرد بود...
چرا گفتی خدمتکار؟... بی‌بی خدمتکار نبود که. گفتم بہت. اون به
من شیرداد بعد فوت مادرم. حالا برگشته... او مده... این جاس...
تو زیرزمین با من حرف زد... براچی دعوت شدم؟ چرا باید...
- آرمان: مستوره بس کن! تو تب داری. [مکث] حتماً یکی از زن‌هایی يه
که تو درمونگاه کار می‌کنن. مواطن این عمارت هم هست.
کارای این جا رو هم انجام میده.
- مستوره: اسمش هم بی‌بی يه؟
آرمان: عجیبه؟ اسم خیلی‌ها می‌تونه آرمان، مستوره یا هرچیز دیگه‌ای
باشه.
- مستوره: اما اون بی‌بی يه! همون که تو این خونه موند تا شوهرش که
باغبون بود مرد. بعدش پسرش. آخرش هم خودش.
- آرمان: اگه سعی کنی کمی، فقط چند ساعتی استراحت کنی همه چیز
درست می‌شه.
- مستوره: تو خیال می‌کنی دیوونه شدم؟

آرمان: نه. فقط برگشت به مکان کودکی، اونم تو این عمارت که مال
صدها سال پیش، توهمات رو زنده جلوه میده.

مستوره: تو روان‌شناسی؟

آرمان: خواهش می‌کنم مستوره. [مکث] باشه. بی‌بی که مردہ بوده،
زنده و حی و حاضر این جاس. تو دعوت شدی. براچی؟ خب
علوم می‌شه. حتماً یکی میاد بهت می‌گه. شایدم خود بی‌بی
بگه براچی؟ اصلاً چرا فکر نکنیم ممکنه مرحوم پدرت شب که
شد در رو بازکنه و بیاد به تو بگه برا چی کلید رو داده.

مستوره: تو داری من رو، همه چیز رو مسخره می‌کنی... به من دست
زن! برو! از من فاصله بگیر!
[سکوت طولانی].

آرمان: بیا! این دستمال خیس رو خودت بذار رو پیشونیت.

مستوره: من تب ندارم. [آرام] یه چایی با نبات برا من میاری؟
آره. همین حالا. اما از کجا...

آرمان: [بی‌بی با سینی چای و نبات می‌آید داخل.]
بی‌بی: بفرمایید. چایی با نبات.

آرمان: شما...

بی‌بی: چیزی نیست مستوره جان! فشارت افتاده. [مکث] این که تب
نداره.

آرمان: تب؟ [زمزمه‌گر] اون که این جا نبود وقتی گفتم تب داره.

مستوره: تو اگه خود بی‌بی نیستی پس چرا این قدر شکل اونی؟
بی‌بی: مستوره خانم! همه خدمتکارا یه جورایی شکل همیگه‌ان.

- مستوره:** اسمم رو از کجا می‌دونی؟
بی‌بی: همه دکترا و پرستارای درمونگاه اسم شما رو می‌دونن.
- مستوره:** صدا ناله شون آدم رو اذیت می‌کنه.
بی‌بی: آدم سالمش هم این روزا ناله می‌کنه، چه برسه به اون‌ها.
- مستوره:** شما می‌دونین این جا زیر زمین داره؟
بی‌بی: آره. اما درش قفله. هیچ کی هم کلیدش رو نداره.
- آرمان:** [به مستوره] پس تو چه جوری رفتی تو زیرزمین؟
[به بی‌بی] تو هم اون جا بودی. با من تو زیرزمین. با هم حرف زدیم.
- بی‌بی:** از موقعی که من یادمه و این جا بودم هیچ کی جرأت نکرده
دست به اون قفل بزن.
- آرمان:** چرا؟
بی‌بی: یعنی نه همه. بعضی‌ها. می‌گن اونایی می‌تونن دست به قفل
بزن که هیچ گناهی تو زندگی نکردن.
- آرمان:** اینا یک مشت خرافاته.
بی‌بی: خیلی‌ها جرأت نکردن دست به اون قفل بزن.
- آرمان:** حالا مگه حتماً لازم بوده به اون قفل دست بزنن؟
بی‌بی: اون قفل رو امام رضا به اون در زده بود.
- آرمان:** من باید قفلی رو که چهارده قرنه به در زیرزمین زده شده و
سالم مونده حتماً ببینم.
بی‌بی: به شما بگم‌ها، دست بهش نزنین.

[تاریکی. نور. زیرزمین. مستوره مشغول خواندن کتاب است. دو مرد دارند تخته نرد بازی می‌کنند.]

مامون: دو و چهار. فکرمی کنی راضی بشه؟

فضل: تا وقتی از این جا دوره نه. جفت شیش.

مامون: یعنی چی؟

فضل: از خونواده و دوستها و هم فکرا ش دورش کنین.

مامون: نمی‌فهمم. [مکث] بازم که راهم رو بستی؟

فضل: نذارید تو شهرخودش بمونه. [مهره‌ای را بپرون می‌گذارد]

مامون: قرار نیست پشت سرهم مهره‌های را بزنی. [مکث] دوباره بگو!

فضل: بهش بگین بیاد این جا کنار خود شما.

مامون: با زور که نمی‌شه.

فضل: کاری کنین که چاره‌ای نداشته باشه.

مامون: به این زودی داری مهره‌های را می‌خوری؟ [مکث] و اگه بگه نه؟

فضل: با وعده‌ای که بهش می‌دین جواب منفی نمیده.

مامون: [تخته را می‌بندد] خسته شدم. چه وعده ای؟

فضل: که بعد از شما جاتون رو بگیره.

مامون: دیوونه شدی؟ با مخالفها چه کنم؟

فضل: مخالفها رو بذارین به عهده اون.

مامون: پدرش به دست پدر من کشته شده.

فضل: همین. وقتی دورباشه می‌تونه قد علم کنه و دوباره اونایی رو که عقیده دارن خلافت شما برحق نیست رو دورخودش جمع کنه.

مامون: و بعد؟

فضل: باعث می شه همونها بهش بدگمان بشن. چون مجبوره بعضی تصمیمات رویه جای شما بگیره

مامون: پس این کار خودته.

فضل: من از طرف شما نامه‌ای می‌نویسم و اون رو دعوت می‌کنم تا از مدینه به طوس بیاد.

مامون: راه زیادی يه.

فضل: کسی رو می‌فرستیم که با اون تا اینجا بیاد.

مامون: یعنی ممکنه به دعوتنامه ما جواب رد بدنه؟

فضل: گمون نکنم. مامور ما می‌تونه مجابش کنه. همه مردم هم می‌بینن که با احترام اون رو خواستین. و دیگه این که نمی‌تونه توی مسیرش با مردم ارتباط برقرار رکنه.

مامون: حالا می‌فهمم که تو همیشه با حیله و تقلب بازی نزد رو از من می‌بری!

فضل: مسیر سفر رو ما تعیین می‌کنیم.

مامون: کدوم مسیر؟

فضل: بصره، اهواز، فارس، نیشابور، طوس. اون نباید از کوفه و قم بگذرد.

مامون: فضل! تو داری من رو نگران می‌کنی.

فضل: چرا؟

- مامون:** با این فکرا بعید نیست بعدش بخوای سر من رو گوش تا گوش
بیری.
- فضل:** من که از برادرتون امین قدرتمندتر نیستم.
- مامون:** ولی روزی که طاهر سر امین رو آورد برقی توی چشات دیدم
که...
- فضل:** برق شادی و خوشی بود. [مکث] چون امین آرزو داشت سرshima
رو بر نیزه بینه.
آنها محو می شونند. بی بی پیدا می شود.]
- بی بی:** اونا هم مثل اجادشون با خاندان اهل بیت سرجنگ داشتند؛
چون می دونستن جای اونها رو غصب کردهان.
- مستوره:** بی بی! من اونها رو می بینم. انگاربرگشتم به هزاران سال پیش.
- بی بی:** یا اونها توی این سالها هستن.
- مستوره:** یعنی من دعوت شدم فقط این کتاب رو بخونم؟
- بی بی:** قبلًا با هوش تر بودی!
- مستوره:** من چه جوری از دری که قفل شده رد می شم؟
- بی بی:** در برا تو قفل نیست.
- مستوره:** یعنی آرمان من رو اینجا نمی بینه؟
- بی بی:** تو همین الان پیش آرمانی.
- مستوره:** تو که قصد نداری من رو دیوونه کنی؟
- بی بی:** اگه طاقتیش رو نداشته باشی شایدم دیوونه بشی.
- مستوره:** یه راهنمایی کوچیک.

بی‌بی: مربوط به این عمارته.

مستوره: خُب چرا نمی‌گی؟

بی‌بی: خودت باید به اون بررسی.

[تاریکی. نور. اتاق نشیمن. مستوره از بیرون می‌آید. بی‌بی دارد به گلدان‌ها آب می‌دهد.]

بی‌بی: برا ناهار چی درست کنم؟

مستوره: اشتها ندارم.

بی‌بی: دست پخت من خوبه.

مستوره: می‌دونم. [سکوت] آرمان کجاست؟

بی‌بی: داشت تو باغ می‌گشت.

مستوره: به زیرزمین هم رفت؟

بی‌بی: گفتم که...

[آرمان وارد می‌شود.]

آرمان: بله، گفتی. این جا بزرگتر از اونی يه که فکرش رو می‌کردم.

مستوره: کجا بودی؟

آرمان: گشت می‌زدم. يه سر هم رفتم در مونگاه.

مستوره: مریض شدی؟

آرمان: رفتم قرصی، دوایی، چیزی برای تو بگیرم.

مستوره: من گفتم مریضم؟

آرمان: تو عادت نداری چیزی بگی.

مستوره: رفتی زیرزمین؟

آرمان:	قفل بود.
مستوره:	خُب؟
آرمان:	به قفل دست زدم ولی زمین من رو نبلعید. می‌بینید که؟
بی‌بی:	من که نگفتم زمین دهن وامی‌کنه.
آرمان:	پس حتماً گناه کارنیستم.
بی‌بی:	همین حالاشم روزی هزاران نفر به ضریح آقا امام رضا دست می‌زنن. یعنی همه اونا تو عمرشون گناهی نکردن؟
آرمان:	قربون آدم چیز فهم.
بی‌بی:	اصلاً کسی که گناهی کرده و دنبال بخشش اون گناهه در خونه‌اش رو می‌زنه.
مستوره:	[نجواکنان] «پارهای از تن من در طوس دفن خواهد شد. هر که غمی دارد یا گناهی با زیارت او حق تعالی غم و گناه از او زایل گرداند.»
آرمان:	چیزی گفتی؟
مستوره:	تو گفتی این جا خیلی بزرگه. منظورت چی بود؟
آرمان:	بعد در موردش حرف می‌زنیم.
مستوره:	حالا!
آرمان:	دارم فکرمی کنم بی‌حکمت نبوده کلید این عمارت رو به ما دادن.
مستوره:	به من.

- آرمان:** خُب، من فکر می‌کنم می‌شه از این ساختمنون کهنه خلاص شد.
- مستوره:** واضح حرف بزن.
- بی‌بی:** قصدشون اینه عمارت رو خراب کنن.
- آرمان:** و الیته دوباره بسازیم.
- بی‌بی:** نمی‌شه آقا!
- آرمان:** شما باید تصمیم بگیری می‌شه یا نمی‌شه؟
- بی‌بی:** نه. صاحب این جا باید تصمیم بگیره.
- مستوره:** صبرکنین بینیم شما چی می‌گین؟
- آرمان:** اینم صاحب این جا.
- بی‌بی:** من که سواد درست و حسابی ندارم، اما جایی رو که وقف می‌کن فقط با اجازه صاحبش می‌شه خراب کرد.
- مستوره:** وقف؟
- بی‌بی:** تا جایی که من می‌دونم این عمارت وقف امام رضا شده.
- آرمان:** خُب می‌شه با متولیش حرف زد.
- مستوره:** چی می‌گی آرمان؟ من باید بدونم برا چی این جام؟ چه جوریه که بی‌بی رو می‌بینم؟ حتی مامون و فضل رو. و معلوم نیس که...
- آرمان:** باشه، باشه. تو آروم باش. [به بی‌بی] بی‌بی خانم! شما این جا ناهار به کسی نمی‌دین؟
- بی‌بی:** من به خانم... فهمیدم.

[بی بی بیرون می رود.]

آرمان:	لطفاً بشین. [مکث] خواهش می کنم! می شه به من بگی از دری
که قفلش باز نمی شه چه طوری می ری داخل؟	مستوره:	اون دربرا من قفل نیست.
آرمان:	قبول! تو کی رفتی و اون ها رو دیدی که من متوجه نشدم؟	مستوره:	وقتی داشتی تو باغ و درمونگاه می گشته.
آرمان:	پس اونی که رفته بود مسئول درمونگاه رو بینه تو نبودی!	مستوره:	کسی رو دیدی که شبیه من بوده؟
آرمان:	فقط شبیه نه. اون از من خواست يه نقشه ساختمون شیک و
مدرن که مثلش وجود نداشته باشه بکشم.	مستوره:	من چیزی یادم نمیاد.
آرمان:	اگه بتونی جنون من رو ثابت کنی هم، برات فایده ای نداره.
شنیدی که؟ اینجا وقف شده.	مستوره:	تو بعد از دیدن بی بی يه جوری شدی.
آرمان:	من دنبال اثبات جنون تو نیستم. در مورد وقف هم می شه
پرسید.	مستوره:	تو مطمئنی ازت خواستم اینجا رو خراب کنیم؟
آرمان:	مهم نیست. بین! چه طوره از این به بعد همه اش کنارهم
باشیم؟	مستوره:	می خوای دست و پام رو به دست و پای خودت زنجیر کن. یا نه،
بهتره من رو به همین صندلی ببندی و هر وقت میلت کشید بازم
کنی.

آرمان: من فقط می‌خوام به تو ثابت کنم حرفایی که می‌زنی، اشخاصی که می‌گی دیدی همه و همه زاییده تخیل و توهمند سرکار خانمه.

مستوره: باشه، قبول. این رو بگیر!... چیزی نگو! فقط دست و پای من رو به این صندلی بیند.

آرمان: مستوره!

مستوره: من باید بفهمم.

[تاریکی. نور. زیرزمین. مستوره کتاب می‌خواند. مامون و فضل با هم]

مامون: جوابش چی بود؟

فضل: گفته برخلاف میلش مجبوره قبول کنه.

مامون: و این یعنی چی؟

فضل: گفته همون طور که پیش بینی کرده بود شما برادرتون رو می‌کشید. او هم در طوس و کنار پدرتان هارون به خاک سپرده می‌شه.

مامون: چرا واضح حرف نمی‌زنی؟

فضل: یعنی شما او رو می‌کشید.

مامون: این رو درخلوت گفته یا...

فضل: نه. همه شنیده‌ان.

مامون: پس چرا قبول کرده بیاد؟

- فضل:** گفته همون طور که مقرر نبود هارون موبی از سر او کم کنه،
حالا مقرره که به این سفر تن بده!
- مامون:** پس اون نمی خواهد به خواسته من تن بده!
- فضل:** شروطی هم گذاشته. کسی رو منصوب یا عزل نکنه. رسمی رو
نقض نکنه و به شما از دور مشورت بده.
- مامون:** یعنی کسی پیدا می شه به این سادگی من رو ضایع و تباہ کنه؟
شما باید قبول کنید.
- مامون:** یعنی خودم رو مضحکه جماعت کنم؟
این قدم اوله. پیروان اون که بفهمن ابی الحسن ولیعهدی رو
قبول کرده همه چیز به نفع ما تموم می شه.
- [فضل و مامون محو می شوند.]
- مستوره:** صندوق؟ اینجا که صندوقی نیست.
[ابی بی از آینه دیگربیرون می آید.]
- بی بی:** باید بگردی و پیدا ش کنی.
- مستوره:** این کاریه که باید بکنم؟
بی بی: یکی از کارها.
- مستوره:** بی بی! من الان کجام؟ تو زیرزمین یا پیش آرمان، بسته به
صندلی؟
بی بی: هردو جا.
- مستوره:** ممکن نیست.
بی بی: بعد می فهمی که ممکنه.
- مستوره:** من از اون خواستم اینجا رو خراب کنیم.

- بی بی:** اون مستورهای که سال‌ها پیش با پدرش قهر کرد و وقتی
برگشت که خاک، گورپرداز روپر کرده بود گفت.
- مستوره:** چه فرقی می‌کنه؟
- بی بی:** اگه فرق نمی‌کرد الان این جا کنارت نبودم. تو هم نمی‌تونستی
از دری که قفل شده رد بشی.
- مستوره:** راستی چه جوری؟
- بی بی:** هیچ چیزی بدون اذن خداوند روی زمین اتفاق نمی‌افته.
- مستوره:** اما من تو زندگیم گناه کردم.
- بی بی:** کیه که گناه نکرده باشه جز پیامبران و اهل بیت شون؟
- مستوره:** و شما؟
- بی بی:** من هم جاهایی پام سریده؛ اما وقتی فهمیدم اون بزرگوار وارد
این خونه شده و با خودش صداقت و راستی و صفا آورده...
- مستوره:** امام؟ این جا؟
- بی بی:** وقتی به نیشابور می‌رسن تو این خونه که متعلق به اجدادم بوده
منزل می‌کنن. مادربزرگم «پسنده»، از ایشون و همراهانش
پذیرایی می‌کنه.
- مستوره:** یادم میاد وقتی کوچیک بودم از شما سؤال کردم همیشه
اسمتون بی بی بوده؟
- بی بی:** بہت گفتم نه. زن‌های خونواده ما همه اسمشون «پسنده» بوده.
- مستوره:** اما بعد از شهادت امام به ما می‌گفتن بی بی.
- «پسنده»!** که امام به شما لقب «مرضی» داده.

- بی‌بی:** خواست خدا این بود که امام از ما راضی باشن.
مستوره: و توی اون صندوق چیه؟
- بی‌بی:** نمی‌دونم. اجداد من اون صندوق رو جایی دفن کردن تا به دست نا اهل نیفته. برا همین عمارت رو وقف کردن.
- مستوره:** ولی پدرمن که از شما نبود!
- بی‌بی:** اون اهل دعا بود. دروغ نمی‌گفت. به کسی ظلم نکرد. ساده زندگی کرد و اون قدری به دنیا نزدیک شد که نیازداشت.
- مستوره:** ولی اینجا رو خرید.
- بی‌بی:** خرید تا حفظش بکنه و بعد از خودش هم کسی باشه تا اون رو حفظ کنه.
- مستوره:** ولی اینجا که وقف بوده، پس من اختیاری ندارم.
- بی‌بی:** تو می‌تونی اینجا زندگی کنی. درآمدهای باغ هم مثل همیشه وقف امام رضا می‌شه. تو باید اون صندوق رو پیدا کنی و بعد تصمیم بگیری.
- مستوره:** اگه نتونم صندوق رو پیدا کنم؟
- بی‌بی:** حتماً حکمتی بوده که تا حالا صندوق پیدا نشده.
- بی‌بی:** بی‌بی! جان! با آرمان چه کنم؟
- بی‌بی:** سعی کن بهش بفهمونی.
- مستوره:** کلید اون صندوق پیش کیه؟
- بی‌بی:** من هم نمی‌دونم. فقط این رو می‌دونم وقتیش که بررسه یکی کلید رو میاره.

- اوی که کلید رو داره چرا دنبال صندوق نگشته؟
حتماً گشته و چون پیدا نکرده کلید عمارت رو برات فرستاده.
[تاریکی. نور. اتاق نشیمن. مستوره دارد کتاب را می خواند.]
- مستوره:
بی بی:
- چرا نمی ری بخوابی؟
با این همه سرو صدا مگه می شه خوابید؟
من که چیزی نمی شنوم.
- مستوره:
آرمان:
- شما چیزایی رو که باید بینی و بشنوی، می بینی و می شنوی!
تو براچی با من ازدواج کردی؟
[سکوت طولانی.]
- آرمان:
دانستی؟
- باز چی دیدی تو زیرزمین؟
یه کتاب دست نویس که باید اون رو می خوندم.
- مستوره:
آرمان:
- همین که داری می خونی؟ بدھ بینم چی یه؟... نکنه برا اینم مثل
قفل، داستان درست کردن؟
نه. ولی مطمئن نیستم که می تونی اون رو بخونی.
- مستوره:
آرمان:
- می خوای من رو قانع کنی جلو چشمای من دست و پات رو
باز کردی و رفتی تو زیرزمین تا این کتاب رو شاهد بیاری؟
- مستوره:
آرمان:
- من لزومی نمی بینم تو رو قانع کنم.
اما تمام بعد از ظهر نشسته بودیم و رادیو گوش می کردیم.
برنامه گل های یکصد و پونزده.
- مستوره:
آرمان:
- چه صدای جادویی داره استاد خوانساری.

- مستوره: معلومه چرت میزدی، چون بنان میخوند.
آرمان: پس این جا، رادیو. زیرزمین، کتاب!
هردو: هردو.
- آرمان: خوش به حال خودم که دوتا زن دارم. [به شوخی] حالا نمیشد
اون یکی به شکل دیگه، به فرم دیگهای بود؟
کدوم یکی؟
- آرمان: فرق نمیکنه. زیرزمینی یه. نه، اونی که این جاس وقابل دیدار.
ولی شاید مجبور بشی با زیرزمینی یه کنار بیای.
- آرمان: خُب باید ببینم اخلاقش بهتر از بالایی اس، با من همرا هتر یا...
هردو یکیان. فقط زیرزمینی باعث سرعقل اومدن بالایی شد.
- آرمان: خدا پدرش رو بیامزه. پس اونم حرف من رو تایید کرد!
- آرمان خان! خیال خراب کردن این خونه رو از سرت بیرون کن.
این خیالی بود که خودت توسرم انداختی.
- معذرت میخوام. اشتباه کردم. یعنی مستوره بالایی اشتباه کرده.
پس شما دعوت شده بودین کتاب بخوین!
- آرمان: و حقایقی رو بدونم که تا حالا نمیدونستم. و تو باید کمکم
کنی.
- آرمان: که چی کارکنیم؟
یه صندوق رو پیدا کنیم.
- آرمان: تو اون صندوق چی هست؟
نمیدونم. ولی باید پیدا بشه.

- آرمان:** خُب این مستلزم کندن زمینه، شاید هم خراب کردن يه قسمت‌هایی و احتمالاً بیرون کردن آفایون پزشک‌ها و بیماران محترم و قطع درخت‌ها و...
- مستوره:** نگفتم کمک کنی يه زلزله ده ریشت‌ری راه بندازیم. فقط فکر کن يه صندوق که خیلی مهمه کجا می‌تونه باشه.
- آرمان:** تو زیرزمین رو گشتی؟
- مستوره:** اون جا نیس. اما تو کتاب نوشته‌ای هست که شاید بتونه راهنمای خوبی باشه.
- آرمان:** چی هس؟
- مستوره:** تو صفحه‌های پراکنده بعضی حروف فرق می‌کنن. اون‌ها رو کنار هم گذاشتم ولی درست در نمی‌داد. رو به قبله. هر... این جا خوانا نیس... یک لاله الا الله... بازم خوانا نیس... هفتاد و هفت یا هفتاد و هفتاد و هفت قدم... تا به درخت... بازم خوانا نیس و بعد باز رو به قبله.
- آرمان:** این که رمزه. ننوشته از کجا شروع کنیم؟
- مستوره:** از درشرقی که به کوچه باغ باز می‌شه.
- آرمان:** باید محاسبه کرد. ولی عجالتاً خوابم می‌داد.
- مستوره:** [با طعنه] بله. تو خواب بهتر می‌شه تمرکز کرد.
- آرمان:** دیگه لازم نیس به صندلی، پایه میزی، چیزی بیندمت؟
- مستوره:** انگاریدت نیومده من رو دست و پا بسته بیبني؟
- آرمان:** دست و پا بسته‌ات به چه دردم می‌خوره!

مستوره: از وقت خوابت گذشته هذیون می‌گی.

[تاریکی. نور. زیرزمین.]

مامون: حالا چی می‌گی؟ از راهی که گفتیم اومد. بین راه تو اهواز مسجد می‌سازه. چشم‌هشکیده حمامی رو به غلیان می‌اندازه. درخت بادامی می‌کاره که ظرف چند روز بار میده. از هرجا که گذشته ردی از خودش به جا گذاشته. گفتی با فلاسفه و دانشمندان مباحثه کنه تا کم بودن علمش آشکار بشه. عمران صابی فیلسوف، سلیمان مروزی، ابوقره، جاثلیق مسیحی، هرند بزرگ و پیروان زرتشتی، رأس الجالوت، نسطاس رومی؛ هیچ کدوم، هیچ کدوم نتونستن به استدلال‌های اون پاسخ بدن. نا امید نشید. فکر دیگه‌ای می‌کنیم.

فضل: در مورد شریعت اسلام، در مورد طب و مسائل دیگه کتاب نوشته.

مامون: خیال می‌کنید کسی اون‌ها رو می‌خونه؟
نه! پس این همه مخلص و یاورکه دور و برش رو گرفتن کی هستن؟ تو گفتی همه از اون دوری می‌کنن. اما مردم خوشحالن و برا مرگ من روزشماری می‌کنن.

فضل: اما اگه زودتر از شما بمیره چی؟
مامون: باز تو اون کلهات چی داری؟
فضل: اون رو به یه مهمونی خصوصی دعوت کن.
مامون: و بعد؟

فضل: زهر!

مامون: اما من فکر بهتری دارم.

فضل: گوش می‌دم.

مامون: از اون بخواه تا با هم به حمام سرخس بردید.

فضل: و بعد؟

مامون: بعدهش با من.

[تاریکی. اتاق نشیمن. نور صبح گاهی سایه درخت بادام را تا داخل کشیده است. بی‌بی با نان سنگک در دست وارد می‌شود. مستوره سر از سجاده برمی‌دارد.]

مستوره:

بوی دوران به دنیا او مدنم تا لحظه ترک کردن این جا. چرا نون هیچ کجا بوبی به این خوبی نداره؟ بی‌بی! دیشب پدرم او مدد دست کشید به سرم. درست مثل اون وقتا که با من مهربون بود.

بی‌بی:

همه ما طعم مهربونی‌های اون رو حس کردیم.

مستوره:

اما من برای اون فرزند خوبی نبودم.

بی‌بی:

نه. چون این جایی.

[صدای فریادی آن‌ها را هراسان می‌کند. آرمان با دست‌هایی که در پارچه پیچیده می‌آید. درد می‌کشد.]

مستوره: چی شده؟

دستام.

آرمان:

مستوره: چرا ملافه پیچشون کردی؟ اینم شوخی امروزته؟

آرمان:	دستام مستوره، دستام.
بی‌بی:	به اون قفل دست زدین؟
آرمان:	نه.
مستوره:	نمی‌خوای بگی چی شده؟
آرمان:	درد از خواب بیدارم کرد. دستام رو که دیدم وحشت کردم.
مستوره:	بذار ببینم.
آرمان:	نه.
مستوره:	چرا بچه شدی؟
آرمان:	این جا حشره داره.
مستوره:	بذار ببینم.
[مستوره، ملافه‌ها را به زور باز می‌کند و با تعجب به آرمان نگاه می‌کند.]	
مستوره:	دستات که چیزیش نیست!
آرمان:	من رو دس انداختی؟ از نصفه شب خارش گرفتن؛ تا صبح غلت زدم و خواب‌های آشفته دیدم.
بی‌بی:	مربوط به این نیس؟
[بیلی را که آثار خاک و گل برآن است نشان می‌دهد.]	
آرمان:	چرند نگو. من دارم درد می‌کشم.
مستوره:	منظورت چیه بی‌بی؟
بی‌بی:	خدا من رو ببخش. اما یکی می‌خواسته درخت بادوم رو از ریشه دربیاره.
آرمان:	حرف مفت می‌زنه.

- مستوره:** آرمان! من از تو کمک خواستم!
بی بی: خدا رو شکرکه ریشه درخت اون قدر قرص و محکمه که کسی
 نمی تونه بهش صدمه بزنه.
- آرمان:** گفتم شاید صندوق زیر درخت باشه.
مستوره: ولی درخت سمتی نیست که تو کتاب نوشته.
- آرمان:** من قصدی نداشتم.
بی بی: اگه قصدی نداشین مثل قفل که بهش دست زدین هیچ اتفاقی
 نمی افتاد.
- مستوره:** حالا برمیم درمونگاه تا بعد.
آرمان: بیام که همه بفهمن؟
- مستوره:** کسی کاری با تو نداره. اصلاً چرا بفهمن؟
آرمان: همه چیز این خونه رو همه می دونن.
بی بی: آقا تهمت زدن گناهه.
- بی بی:** برو درمونگاه از طرف من خواهش کن یکی شون بیاد
 اینجا.
[بی بی می رود.]
- مستوره:** قرار نبود خودسر کاری بکنی.
آرمان: گفتم کار تو رو راحت کنم.
- مستوره:** یا صندوق رو برش داری!
آرمان: من دارم درد می کشم.
مستوره: شاید سرعقل بیای.

آرمان:	اگه همین جور بمونه؟ اگه بدتر بشه چی؟
مستوره:	تو واقعاً درد می‌کشی؟
آرمان:	مارمولکی، هزار پایی، حشره‌ای می‌تونه این کارو بکنه؟
مستوره:	اینم یکی دیگه از اون بازی‌هاییه که من هیچ وقت نتونستم درک کنم!
بی‌بی:	[بی‌بی به همراه دکتری میان سال (پسندیده) وارد می‌شوند.]
بی‌بی:	بفرمایید آقای دکتر.
پسندیده:	يا الله! سلام. صبح شما بخیر. کی بیمار شده که نمی‌تونه تا درمونگاه بیاد؟
مستوره:	من مستوره وافی...
پسندیده:	قبل‌اً همیگه رو زیارت کردیم. تو درمونگاه. در مورد منتقل کردن درمونگاه و باقی قضایا...
مستوره:	ببخشید. همین جوری سؤال کردم.
پسندیده:	به هر حال حق دارین. شما صاحب کنونی این عمارت هستین.
مستوره:	صاحب اصلی این عمارت که...
آرمان:	من دارم درد می‌کشم و شما در مورد عمارت بحث می‌کنین؟
پسندیده:	پس بیمار شما هستین. شما رو هم قبل‌اً دیدم.
مستوره:	شوهرم آرمان پناهی.
پسندیده:	چرا دستاتون رو قایم کردین؟ [مکث] می‌شه از شما خواهش کنم من و بیمار رو تنها بذارین؟
	[مستوره و بی‌بی می‌روند.]

- پسندیده:** من دکتر پسندیده هستم. دستات رو ببینم. [مکث. دست‌ها را می‌بیند] راه رو اشتباه رفتی.
- آرمان:** نمی‌فهمم.
- پسندیده:** اونی که باید صندوق رو پیدا کنه تو نیستی.
- آرمان:** تو می‌تونی درمونم کنی یا نه؟
- پسندیده:** شما یا خیلی آدم شوختی هستید؛ یا فکری تو سرتون دارید.
- آرمان:** پس اگه این درد واقعی نیست، چرا حسش می‌کنم؟
- پسندیده:** سعی نکن خودت رو بیشتر از این خراب کنی.
- آرمان:** من می‌خواستم به مستوره کمک کنم.
- پسندیده:** اونی که باید صندوق رو پیدا کنه مطمئناً تو نیستی.
- آرمان:** [لودگی می‌کند] همه چیز در هاله‌ای از رمز و هذیان.
- پسندیده:** هیچ کس با کسی که دوستش داره این کار رو نمی‌کنه.
- آرمان:** می‌خواستم بهش ثابت کنم تحت تاثیر فضای اینجا قرار گرفته.
- پسندیده:** متسامفم! تو منظور دیگه‌ای داری.
- آرمان:** شما دکترین یا پیشگو؟
- پسندیده:** دکترم، و بیماری رو خوب تشخیص می‌دم.
- آرمان:** من درد می‌کشم.
- پسندیده:** خب! اگه اصرار داری نمایش رو ادامه بدی بیا درمونگاه. شاید بشه کاری کرد.
- آرمان:** نمی‌شه خواهش کنم...
- پسندیده:** یه متخصص باید شما رو ببینه.

[تاریکی. نور. زیرزمین. فضل لُنگ پوشیده و نشسته است.
چهارسایه با شمشیر به اونزدیک می‌شوند. هم زمان دست‌هایشان
بالا می‌رود.]

[تاریکی. نور. اتاق نشیمن.]	
پسندیده:	پدرشما تو همین درمونگاه تومم کرد.
مستوره:	می‌تونستم بالای سرش باشم.
پسندیده:	افسوس خوردن فایده‌ای نداره. اون کاری رو بکنید که از شما
خواسته.
مستوره:	هنوزهم نفهمیدم برا چی من؟
پسندیده:	شما تنها فرزند اون بودین. ولی نمی‌دونین که قبل از شما سه
فرزند دیگه هم داشته.
مستوره:	پس چرا چیزی به من نگفت؟
پسندیده:	اون‌ها بعد از چند ماه می‌مردن. از یه بیماری ناشناخته.
مستوره:	پس به همین دلیل با من مدارا می‌کرد.
پسندیده:	و این که شاید با پیدا کردن صندوق بخشیده بشین.
مستوره:	این عمارت خیلی وقت پیش از وقف درآمده.
پسندیده:	می‌دونم. اینم آزمایشی بود که عکس‌العمل شما راه بعدی رو
نشون می‌داد.
مستوره:	کلید رو شما فرستادین؟
پسندیده:	از من خواست مدتی بعد از مرگش این کار رو انجام بدم.
مستوره:	شما خیلی به اون نزدیک بودین؟

- پسندیده:** اون خوشحال بود که فقرا تو این درمونگاه معالجه می‌شن.
مستوره: و تنها جایی که تا ابد وقف باقی می‌مونه درمونگاس.
پسندیده: درسته.
- مستوره:** در مورد کتاب هم با شما حرف زده بود؟
پسندیده: کدوم کتاب؟
- مستوره:** حتماً دلیلی داشته که نگفته. [مکث] آقای دکتر! این ممکنه که تو این دوران یکی بتونه کسانی رو که فوت کردن ببینه؟
پسندیده: «اما مغز بزرگترین مخلوقات خداست و بر تمام بدن حکومت می‌کند و تمام حرکات آن را در کنترل دارد و به هر کجا که بخواهد می‌فرستد.» [مکث] این از رساله طبی امام رضا.
- مستوره:** شما هیچ وقت سعی نکردین صندوق رو پیدا کنین؟
پسندیده: نه. چون قرار نبود من اون رو پیدا کنم.
مستوره: آخه فامیل شما...»
- پسندیده:** بیشتر مردم این شهر همین فامیل رو دارن.
مستوره: بی بی رو هم می‌شناختین؟
پسندیده: زن خوبی بود.
- مستوره:** من اون رو هم می‌بینم.
پسندیده: اینم نشونه خوبیه.
- مستوره:** ولی پدر رو هنوز ندیدم.
- پسندیده:** هر تصمیمی می‌گیرین به فکر بیمارا هم باشین.
- مستوره:** قسمتی از باغ رو می‌فروشم.

- پسندیده:** فکر نمی‌کنین به همین دلیل هنوز تونستین پدرتون رو ببینین؟
مستوره: درمونگاه رو هم خراب می‌کنیم.
- پسندیده:** از من خواستین بیام که این حرفا رو بهم بزنین؟
مستوره: یه بیمارستان بزرگ با وسائل مدرن می‌سازیم.
- پسندیده:** درست شنیدم؟
مستوره: وضع آرمان چی می‌شه؟
پسندیده: اون داره تمارض می‌کنه تا به شما چیزی رو که دوست داره تحمیل کنه.
- مستوره:** ولی می‌دونه من کسی نیستم که از تصمیم‌م برگردم.
پسندیده: می‌تونم یه سؤال از شما بپرسم؟
مستوره: بفرمایید.
- پسندیده:** پدرتون هیچ وقت نگفت با اون چه اختلافی داشتین!
مستوره: از من نخواین به یاد بیارم چون خیلی ناخوشاینده. [مکث] من مغورو بی‌قید شده بودم. یه جورایی می‌خواستم با اون مخالفت کنم. مبارزه کنم. نمی‌دونم چرا، اما فکر می‌کردم اون متعلق به این زمان نیست. و اون همیشه به نرمی با کارهای من مخالفت می‌کرد. اون من رو خیلی دوست داشت و همین حربه‌ای شد که بیشتر آزارش بدم. اون رو ترک کردم. با کسی ازدواج کردم که اون مخالفش بود.
- پسندیده:** مگه آرمان رو می‌شناخت؟

- مستوره:** پدر آرمان مرد خوش نامی نبود. ولی من می‌گفتم کارای پدرش به او ن هیچ ربطی نداره.
- پسندیده:** شما نمی‌خوايد به او ن کمک کنید؟
- آرمان:** او ن خیلی یه دنده‌اس. تا خودش نخواه، نه.
- [صداي فرياد و حشت زده آرمان شنيده ميشود. بي بي ترسيده و نگران وارد ميشود.]
- بي بي:** مستوره خانم! آقا!
- مستوره:** آقا چی؟
- بي بي:** قفل زيرزمين رو شکسته و رفته داخل.
- [مستوره و پسندیده به سوي در مى‌روند. تاريکي. نور. زيرزمين.]
- مستوره نماز مى خوا ند. بي بي پيدا مى شود.]**
- بي بي:** دوباره حرف زدن با خدا رو شروع کردي، مباركه.
- مستوره:** ولی هنوز نتونستم کارم رو انجام بدم و از آرمان مى‌ترسم. او ن هم مثل پدرش داره جونش رو روی اين حرص مى‌گذاره.
- بي بي:** هنوز دوسشن داري؟
- مستوره:** بچه او ن داره تو بطنم رشد مى‌کنه.
- بي بي:** مباركه. ولی او ن مادری مثل تو داره.
- مستوره:** بي بي! تو باید کمکم کنى جاي صندوق رو پيدا کنم.
- بي بي:** بگير! اين رو پدرت داده تا به تو بدم.
- مستوره:** [از روی کاغذ کوچکى مى‌خواند] رو به قبله هر قدم يك لا اله الا الله و هر نفس يك قل هو الله احد تا هفت صد و هفتادو هفت

قدم می‌رسی به درخت بادام. و باز با هر نفس یک سبحان الله
روبه قبله به اندازه شانزده قدم. [مکث] پس چرا تا حالا...

بی‌بی: پدرت می‌خواست از تو مطمئن بشه. مستوره جان! من باید
خداحافظی کنم. تو دیگه من رو نمی‌بینی.

مستوره: اما بی‌بی من تنها بی...

بی‌بی: تو تنها نیستی.

[تاریکی. نور. اتاق نشیمن.]

مستوره: بی‌بی! کلید نماز خونه کجاست؟

بی‌بی: پیش من.

مستوره: لطفاً اون رو بدھ به من.

بی‌بی: می‌خواین برا آقا آرمان دعا کنیں؟

مستوره: نه. کار مهم‌تری دارم.

بی‌بی: بفرمایین.

[مستوره کلید را می‌گیرد و می‌خواهد برود که دکتر پسندیده
می‌آید.]

پسندیده: خیلی سرخسته. همه‌اش اصرار داره که تمام بدنش تاول زده.

مستوره: خواهش می‌کنم مدتی اون رو توی درمونگاه نگه دارین.

پسندیده: یعنی ما هم باور کنیم که اون بیماره؟

مستوره: اون زیاد طاقت نمی‌اره.

پسندیده: خیال نمی‌کنیں همین مهر تایید عمل اونه؟

مستوره: وقتی صندوق پیدا بشه اون تغییرمی کنه.

بی بی: یعنی همه این بازی‌ها...
 مستوره: بله آقای دکتر!
 پسندیده: و اگه صندوق پیدا نشه؟
 مستوره: آقای دکتر می‌شه خواهش کنم همراه من بیاین؟
 پسندیده: کجا؟
 مستوره: من جای صندوق رو پیدا کردم.

[تاریکی. نور. اتاق نشیمن. مستوره، پسندیده و بی بی کنار صندوقچه‌ای قدیمی. آرمان پیچیده در پتو روی صندلی نشسته است. مستوره مشوش است و نمی‌داند چه کند.]

مستوره: اگه قراره این صندوقچه باز بشه پس کلیدش کجاست؟
 پسندیده: این هم کلید. [مکث] چرا تعجب کردین؟ پدرتون اون رو به من داده بود.
 مستوره: [سعی می‌کند قفل را باز کند] نمی‌تونم.
 پسندیده: عصبی نباشین.
 مستوره: دستام می‌لرزه.
 پسندیده: خودتون رو کنترل کنین.
 مستوره: بی بی! توهم همراه من دعا بخون.
 بی بی: من از وقتی صندوقچه پیدا شد دارم دعا می‌خونم.
 [مستوره زیر لب دعا می‌خواند و قفل را باز می‌کند. لحظه‌ای داخل صندوقچه را نگاه می‌کند و بعد از داخل آن نعلینی قدیمی، عبا و یک انگشت‌بیرون می‌آورد.]

پسندیده:	روی نگین انگشت رچیزی نوشته شده ؟
مستوره:	ولی الله!
پسندیده:	یعنی اینها متعلق به... خدای من!
مستوره:	این هم دست خط مبارک حضرت که اینها رو به میزانش بخشیده و میزان هم از من خواسته اونها رو دوباره تحويل آقا بدم.
آرمان:	آرمان ناگهان پتو را کنار می زند و بلند می شود. پسندیده به مستوره نگاه می کند. مستوره اشاره می کند پسندیده چیزی نگوید. بی بی متعجب شده است. و زیر لب دعا می خواند.]
مستوره:	خب بازی تموم شد؟
آرمان:	می خواستم به همه ثابت کنم هیچ اتفاقی نمی افته اگه اون قفل شکسته بشه یا اون درخت از ریشه دربیاد.
مستوره:	درخت یعنی شجره. نه تو و نه هیچ کس دیگه نمی تونه شجره ای رو از بین ببره.
آرمان:	خواهش می کنم شعار نده.
مستوره:	خوبه تو زندگی ها اتفاقی بیفته تا هر کس خصلت واقعیش رو بروز بد.
آرمان:	خب؟ ادامه بده.
مستوره:	من فکر می کنم بهتره مدتی دور از هم باشیم.
آرمان:	این تعریف جدید تعهده؟
مستوره:	من به کسی تعهد دارم که باورهای من رو مسخره نکنه.
آرمان:	حتی اگه غلط باشن؟

- مستوره: امیدوارم این دوری باعث بشه بفهمی غلط نیستن.
- آرمان: من اجازه دارم تنها با تو حرف بزنم؟
- مستوره: بله. ولی چیزی عوض نمیشه.
- آرمان: [به پسندیده و بی بی] شما هم اجازه می دین؟
[پسندیده و بی بی حرکتی نمی کنند.]
- آرمان: می ترسین اون رونتها بذارین؟
- مستوره: بی بی جان! آقای دکتر! خواهش می کنم.
- پسندیده: ولی خانم وافی...
- آرمان ممکنه تمارض کنه ولی آدم خطرناکی نیس.
- آرمان: از حسن ظن شما بسیار متشکرم. [به پسندیده و بی بی]
خداحافظ! اگه نگران هستین همین نزدیکی ها باشین تا این
هیولا دست از پا خطا نکنه.
- مستوره: [به پسندیده و بی بی] لطفاً!
- آرمان: [بی بی و پسندیده بیرون می روند.]
- آرمان: این رو جدی گفتی که برم؟
- آرمه: آره.
- آرمان: من پدر اون بچه ام که تو راهه.
- مستوره: پس اجازه بده در آرامش به دنیا بیاد.
- آرمان: من اگه برم دیگه برنمی گردم.
- مستوره: در تمام این مدت با عشق با تو زندگی کردم. [مکث] تو
برمی گردي.
- آرمان: و من چی کار کردم؟

مستوره: نمی‌دونم چرا فکر می‌کنم تو از اول هم دنبال چیز دیگه‌ای بودی.

آرمان: این که می‌خوام این عمارت رو از نو بسازم کار بدیه؟
مستوره: یادت می‌داد همیشه می‌گفتی ما هم باید مثل فرنگی‌ها که ساختمنوای چند صد ساله‌شون رو حفظ می‌کنیم یاد بگیریم از تاریخ‌مون محافظت کنیم؟

آرمان: خب الانم می‌گم.
مستوره: اون‌ها مرمت می‌کنن. تو می‌خوای خراب کنی.

آرمان: خراب می‌کنیم تا از نو بسازیم.
مستوره: این بنا ریشه محکمی دارد.

آرمان: ولی این ثروت متعلق به توست.
مستوره: اشتباخت همینه. این ثروت متعلق به همه مردم دنیاس.

آرمان: و تو یک تنه می‌خوای مردم دنیا رو نجات بدی.
مستوره: من این ادعا رو نکردم.

آرمان: تو توی گذشته موندی.

مستوره: درست گفتی که ما ممکنه از این خشت‌ها صدای گذشته، صدای تاریخ، حتی صدای آدمایی که قبل از ما این جا زندگی می‌کردن رو بشنویم.

آرمان: من فقط به تو گفتم و...
مستوره: ولی بی‌بی و دکتر هم همین صداها رو شنیدن و...می‌دونم که اون حرفت به سُخره گرفتن من بود.

- آرمان:** به بچه در مورد پدرش چی می‌خوای بگی؟
مستوره: اگه تا اون وقت برگشتی خودت بپش می‌گی. ولی اگه
 برنگشتی چیز بدی نمی‌گم.
- آرمان:** پس دیگه حرفی نمونده!
مستوره: در این خونه همیشه به روی تو بازه.
- آرمان:** اما من فکرنمی کنم بتونم اون صداها رو بشنوم.
مستوره: اگه اون بخواه می‌شنوی.
- آرمان:** یعنی خدا انکار من رو می‌بخشه?
مستوره: تو انکار نکردی. فقط یقین نداری.
- آرمان:** و اگه تو رو انکارکنم؟
مستوره: خدا از ما انتظار نداره کارهای بزرگ بکنیم. بلکه انتظار داره
 کارهای کوچیک رو با عشق انجام بدیم.
- آرمان:** ولی الان دارم فکر می‌کنم خاطره‌های آدما مثل خودشون پیر و
 فرتوت می‌شن.
- آرمان!** حقایقی وجود دارن که خیلی ساده از اون‌ها می‌گذریم و
 باورشون نداریم.
- آرمان:** کدوم حقایق؟ کدوم باور؟ این که تو داری همه چیز رو نابود
 می‌کنی؟
- مستوره:** به خودت فرصت بده رفتارها رو منصفانه قضاوت کنی.
- آرمان:** مستوره خانم! زن گوشه گیر و پارسا. تو هم یه حجره بساز و با
 خودت خلوت کن.

مستوره:	اتفاقاً بد نیس هر کی برا خودش حجره‌ای داشته باشه.
آرمان:	پس من می‌رم تو حجره خودم شاید به این حقایق دست پیدا کردم.
مستوره:	منم برات دعا می‌کنم و منتظر می‌مونم.
آرمان:	شاید هر دومن تا آخر عمر انتظار بکشیم.
آرمان:	[آرمان می‌رود و در میان راه برمی‌گردد.]
آرمان:	کسی رو می‌فرستم و سایلم رو بیاره.
آرمان:	[آرمان بیرون می‌رود. مستوره انگشت‌تر و نعلین‌ها را برمی‌دارد و نگاه می‌کند. نور می‌رود. نور که می‌آید مستوره گهواره‌ای را تکان می‌دهد و زیر لب لالایی می‌خواند. صدای زنگ تلفن.]

تمام

شهریور - مهر هشتاد و هفت